

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF

**MINISTERIE VAN KOLONIËN EN
OPVOLGERS
(1859-) 1945-1963 (-1979)**

INV.NR.: 11514

oprichtingsakte dd. 28-5-'63

Statuten dd. 19-7-'63

Verzekering van de opstallen

Beëindiging v.d. verzekering 1.8.'63

Overzicht stand van zaken v.d. Toegoenezen op Slootwijk,
door de hr. Witte, Dir. S.M.L. Suriname, dd. 1-5-1963.

Bundel 4

Financiering v.d. vestiging Toegoenezen in Suriname

*Algemeen
Rapportage v.d.
S.M.L.
Korrelatorky van
S.M.L.*

~~Samenstelling Raad v. Toezicht en Raad
v. Advies~~

~~Sticht. Mach. L. is geen comptabele~~

~~Begroting Slootwijk 1964~~

~~Functie v.d. SML i/h Toegoe-project~~

~~Berekening 5% administr. loon~~

~~3 maandelijks Account. controle~~

~~Verstrekking maandel. voorsch. a/d SML
Sur.~~

~~Voorschot Sur. f. 88.000 v. jan en febr.
'64 aan SML Sur.~~

~~Voorschot f. 200.000.- aan SML
Sur. o/h jaar 1965~~

Bundel 5

Vragen v.d. heer Scheps m.b.t. Toegoe's welke nog in
Indonesië verblijven.

Persberichten.

Op bezoek bij de Toegoenezen

Voorstel om koffie areaal om te zetten in citrus

Rapporten Comm. v. Advies i.z. bezoek aan Slootwijk

Nota Chef FAZ a/d Staatssect. 12-7-1963

1) overeenkomst Rijk-Toegoe Slootwijk

2) arbeidsovereenkomst tussen de

Coöperatie en de leden.

Commissie v. Toezicht o.d. vestiging v. Toegoenezen
in Suriname

Nota's v/d Chef FAZ a/d Minister.

Verzoeken om terugzending naar Nederland.

(zie ook: naamslips bdl.6)

Intrekking v/h verzoek om terugzending naar Nederland
door een negental Toegoenezen.

Bundel 6

Abrahams, Th.A.

Abrahams, G.

Courant, R.E.

Quiko

Latumanuway, A

(zie ook. blz. 4 rapp. hr. v.d. Goot
dd. 3-4-'64)

Lauw, E
Loen, K.N.
Michiels Ch.
Michiels, E.
Michiels-Andries, mevr. de wed. SM. zie rapport v.d.
Goot dd.4-7-'64

Nasarany, J.L.
Pendjol, Z. *Jortier M*
Sopacua, W.F. *Quito*
Tomasouw, E.F.
Tomasouw L.W.
Wetzel, R. *warwar, P*

Rapportage nopens de wegens ziekte, in Nederland
achtergebleven Toegoenezen. dd.3-4-'64

Bundel 7

Rapportage v.d. heer S.v.d.Goot

Rapportage vanuit Suriname

Suriname dagboek

Rapport betr. Coöp. Toegoe Slootwijk
dd.12.10.'62

Commentaar op brieven van Toegoenezen
(v.n.l. v.d. hr. Tomasouw).

Bundel 8

*Terugkeer naar Nederland
opmerkingen van H. de Pries
in beslag genomen justitieweren*
GEHEIM

Voorbereiding emigratie Toegoenezen naar Suriname

Rapport v.d. heren Witte en Vollema

Nota van Mawe n.a.v. het Rapport v.d. heren Witte en
Vollema

Oriëntatiereis voormannen Toegoe gemeenschap
(Th.A.Abrahams en R.A. Tomasouw) naar Suriname augs.'62
vergezeld door resident Winia.

Rapport Winia dd. 2-9-'62 over de reis
naar Suriname

Instelling werkgroep door Suriname i.v.m. eventuele
toelating Toegoenezen in Suriname 18 augs. '62

Bundel 2

Financiering v.d. vestiging v. Toegenezen in Suriname

Nota v.d. Raad v. Ministers betr.kosten overbrenging Toegoe's

Toezeggingen door Biza aan Sur. t.a.v. vestiging Toegoe's
aldaar.

Antwoord Sur. op toezegging v. Biza.

Nadere mededeling v. Biza aan Sur.

Afspraak Biza met de Sticht. v. Machinale Landbouw in
Suriname.

NOTA VOOR DE RAAD VAN MINISTERS

Onderwerp: Kosten overbrenging van de Toegoenese
gemeenschap te Hollandia naar Suriname.
=====

De Toegoenese Christen-gemeenschap te Hollandia werd in februari 1950 gesticht door 26 gezinnen, die hun woonplaats Toegoe nabij Djakarta hadden moeten verlaten als gevolg van de vijandige houding die jegens hen door de Indonesische bevolking in de omgeving werd aangenomen in de periode rond de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië.

Het ontstaan van de Toegoe-gemeenschap gaat terug tot de tijd van de Verenigde Oost-Indische Compagnie. De Toegoenezen zijn afstammelingen van de z.g. "Mardijkers", op hun beurt voortgekomen uit een menging van Portugese ex-krijgsgevangenen met vrouwen uit de Portugese koloniën, vooral uit Malakka en van Java. In de loop der tijd hebben nieuwe vermengingen plaatsgevonden met Nederlanders, Balinezen, Timorezen, Minahassers en Chinezen.

Ondanks deze heterogene samenstelling heeft de Toegoe-gemeenschap zich ontwikkeld tot een hechte gemeenschap met een eigen aard, een sterk gemeenschapsbesef en een eigen Protestant-Christelijk levenspatroon. Deze homogene gemeenschap gevoelt vanaf de V.O.C.-tijd tot nu een sterke verbondenheid met het Nederlandse gezag.

De recente politieke ontwikkelingen rond Nederlands-Nieuw-Guinea en de vrees onder een toekomstig Indonesisch bewind opnieuw in de verdrukking te geraken hebben de leden der Toegoe-gemeenschap doen uitzien naar mogelijkheden dit gebiedsdeel nog voor het aftreden van het Nederlandse gezag, — dat hen tot dusver bescherming bood,—te verlaten en te trachten elders een nieuw bestaan op te bouwen.

De mogelijkheid daartoe bestaat in Suriname, waar de Landsregering zich in principe bereid heeft verklaard de Toegoenezen als landbouwers-emigranten toe te laten mits de aan deze emigratie verbonden kosten door Nederland worden gedragen.

Overeenkomstig het door de Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea terzake uitgebrachte advies is de ondergetekende van oordeel, dat de hier-voren geschetste omstandigheden dringende redenen vormen om de Toegoe-gemeenschap de helpende hand te bieden.

Hij is van mening dat deze hulp zal dienen te bestaan in de betaling

De ondergetekende moge de Ministerraad verzoeken machtiging te verlenen ten behoeve van de voor de overbrenging der Toegoesgemeenschap naar Suriname nodige uitgaven, welke niet ten laste van de begroting van Nederlands-Nieuw-Guinea kunnen worden gebracht, extra fondsen ter beschikking te stellen *op* Hoofdstuk VIIB der Rijksbegroting voor 1962.

Onminster
DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Gaf/g

ZE leent.

12
's-Gravenhage, *7* september 1962.

van de reiskosten van de ca. 178 personen tellende, uit 30 gezinnen bestaande groep van Toegoenezen van Hollandia naar Suriname, alsmede van de overige kosten welke nodig zijn om hun vestiging in Suriname mogelijk te maken.

Bij een oriënterend bezoek dat door twee vertrouwensmannen van de Toegoenezen, die vergezeld werden door de Resident van Hollandia, de heer W.G.F. Winia, eind augustus 1962 aan Suriname hebben gebracht, werden de mogelijkheden voor vestiging van de Toegoenezen als landbouwers daar te lande ter plaatse onderzocht.

Het door de heer Winia over deze oriënteringsreis uitgebrachte verslag gaat als bijlage hiernevens.

Zoals daaruit blijkt bestaat de mogelijkheid van vestiging van de Toegoenezen op de bestaande onderneming "Slootwijk", eigendom van de Nederlandse Handel Maatschappij.

Deze onderneming is door de N.H.M. te koop aangeboden aan het Gouvernement van Suriname met een optie tot 14 september 1962.

Met aankoop van deze onderneming en de nodige cultuurtechnische en andere voorzieningen zal blijkens het rapport van de heer Winia ruw geschat een bedrag van Sf. 500.000.- = Nf. 1.000.000.- zijn gemoeid.

De totale kosten van de overbrenging van de Toegoenezen naar Suriname en hun vestiging aldaar worden zeer globaal geraamd op Nf. 1.800.000.-, t.w.:

- aankoop van de onderneming "Slootwijk" en daarmee verband houdende voorzieningen.....	f. 1.000.000.-
- vervoer van 178 personen per vliegtuig in de economy-class van Hollandia via Biak en Schiphol naar Paramaribo, 178 x f. 3.933.-	" 700.074.- X
- verblijfkosten te Biak op doorreis 178 x f.30.- p.p. "	5.340.-
- verblijfkosten in Nederland op doorreis 178 x f. 50,- p.p.	" 8.900.-
- kosten voor levensonderhoud in Suriname gedurende een aanlooperperiode, à f. 500.- per gezin per maand, voor 30 gezinnen gedurende 6 maanden.....	" 90.000.-

totaal f. 1.804.314.-

Indien de reis per schip of met charter-vliegtuigen zal kunnen plaats vinden, zullen de vervoerskosten op een lager bedrag uitwerken. Voorts kon in bovenstaande raming nog geen rekening worden gehouden met kortingen welke op de vliegreis worden genoten voor kinderen in de leeftijdsgroepen van 0-2 en van 2-12 jaar.